

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Регіональне управління та
міське самоврядування**

Затверджую

В.о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Т.Б. Семенчук

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Викладач	ТАРНОВСЬКА Ірина Віталіївна Кандидат економічних наук, доцент	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ТАРНОВСЬКА Ірина Віталіївна	
E-mail	irusia.tarnovska@gmail.com	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 телефон: +38095-258-98-33	
Консультації	Кожна середа з 12.00год до 14.00год за <u>ZOOM</u> посиланням	
Офіційна назва освітньої програми	Публічне управління та адміністрування	
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)	
Галузь знань, спеціальність	28 «Публічне управління та адміністрування» 281 «Публічне управління та адміністрування»	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова	
Курс/ Семестр викладання	2/3	
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS / 90 загальна кількість годин	
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 20 годин/4 години Практичні заняття – 10 годин/ 4 години	
Форма контролю	Залік	
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.	
Мова викладання	Українська	
Мета вивчення дисципліни	Формування у студентів сучасного наукового світогляду і системи глибоких спеціальних знань щодо структури та особливостей функціонування сфери регіонального управління та місцевого самоврядування в сучасних умовах, вироблення вмінь і навичок їх використання у практичній діяльності.	

Загальні компетентності	ЗК3. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК2. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери. СК4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.
Програмні результати навчання	РН1. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень. РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень/

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Вивчення дисципліни «Регіональне управління та місцеве самоврядування» дає необхідні знання та компетенції для ефективної комплексної підготовки фахівців спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Під час вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти матимуть можливість ознайомитися з кращими вітчизняними та зарубіжними практиками діяльності регіональних органів публічної влади та місцевого самоврядування, базовими формами децентралізації управління, напрямками оптимізації функціонування органів місцевого самоврядування та системи управління на регіональному і місцевому рівні, принципами побудови регіональних стратегій розвитку, напрямками зміцнення фінансово-ресурсної бази регіонів.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. «РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ»

Тема 1. Теоретичні засади регіонального управління в Україні

Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка. Історичні форми управління регіональним розвитком.

Зміст регіонального управління. Завдання та цілі регіонального управління. Об'єкти та суб'єкти регіонального управління. Рівні регіонального управління. Місце і роль регіонального управління у загальній системі державного управління. Цілі регіонального управління.. Принципи регіонального управління в Україні.

Методологія дослідження проблем територіальної організації влади та територіального управління в Україні. Територіальні основи публічної влади в Україні.

Організаційно-правовий механізм публічного управління на територіальному рівні. Моделі територіальної організації влади. Трансформаційні процеси у сучасній Україні. Система адміністративно-територіального устрою України. Актуальні проблеми організації територіального управління в Україні.

Теоретичні засади регіонального управління. Основні теорії регіонального управління. Поняття «регіон». Типи регіонів та їх характеристика. Структурна модель регіону. Моделі територіальної організації влади. Засади системи територіальної організації влади.

Управління природно-ресурсним потенціалом регіону, управління фінансовими, трудовими ресурсами. Вплив органів державної влади на промислове і сільськогосподарське виробництво в

регіоні, функціонування регіональних ринків. Управління інноваційною діяльністю. Роль державного управління щодо розвитку соціальної інфраструктури регіону

Тема 2. Державна регіональна політика в Україні

Сутність, мета та основні завдання регіональної економічної політики. Державна регіональна політика як складова регіональної економічної політики держави. Принципи державної регіональної економічної політики. Форми та методи реалізації державного управління соціально-економічними процесами у регіоні. Інституційне забезпечення державної регіональної політики: стан, проблеми та перспективи. Формування та вдосконалення національної системи управління територіями. Інституційно-правові, організаційні, фінансово-економічні та соціально-психологічні механізми реалізації регіональної політики.

Регіон як об'єкт та суб'єкт управління. Основні принципи включення регіонів у систему ринкових відносин.

Взаємозв'язок регіональної політики та управління. Державна стратегія регіональної політики. Реалізація державної регіональної політики через систему регіонального управління. Регіональна політика в зарубіжних країнах. Моделі реалізації регіональної політики. Узгодження регіональної політики із загальною стратегією розвитку держави.

Механізм вирівнювання депресивних і розвинутих регіонів.

Тема 3. Особливості реалізації регіональної політики: європейський досвід

Поняття Євروهегіон. Пріоритети регіональної політики ЄС.

Інститути, що забезпечують регіональний розвиток. Асамблея Європейських Регіонів (АСР); Асоціація Європейських Прикордонних Регіонів; Асоціація Європейських Регіонів; Економічна комісія ООН для Європи (ЕКЄ); Європейська економічна комісія; Європейська асоціація агентств регіонального розвитку (EURADA); Європейський фонд регіонального розвитку (ЄФРР, European Regional Fund); Європейські співтовариства; Комітет регіонів ЄС; Конгрес місцевих та регіональних влад Європи (КМРВС); Міжрегіональне економічне співробітництво країн ЄС; Наднаціональна регіональна політика Європейського союзу.

Нормативна база. Декларація щодо регіоналізму в Європі; Європейська декларація прав міст; Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними громадами та владами; Європейська хартія міст; Європейська хартія про місцеве самоврядування.

Програми розвитку регіону. Ініціативні регіональні програми ЄС; Програми регіонального розвитку INTERREG; Програми транскордонного співробітництва PHARE CBC, TACIS CBC, CREDO.

Тема 4. Реформування адміністративно-територіального устрою

Адміністративно - територіальний устрій України. Засади адміністративно-територіального устрою України. Особливості і традиції адміністративно-територіального устрою. Територіальна організація влади як система. Сучасна модель територіальної організації влади в Україні. Просторовий каркас організації влади в державі.

Адміністративно-територіальний устрій України: сучасний стан та перспективи розвитку. Поняття та суть адміністративно-територіальної одиниці: складові елементи та їх взаємодія. Ознаки адміністративно-територіальної одиниці.

Методологічні засади реформування адміністративно-територіального устрою держави. Економічне районування України. Стан та проблеми сучасного адміністративно-територіального устрою України. Концептуальні засади адміністративно-територіальної реформи.

Тема 5. Становлення та розвиток системи місцевого самоврядування

Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі державного управління. Поняття та суть місцевого самоврядування. Його основні ознаки та принципи, моделі управління. Роль органів місцевого самоврядування у розвитку регіону. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування. Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування. Особливості здійснення самоврядування в місті Києві.

Місцеве самоврядування у державному управлінні України. Проблеми функціонування та напрями реформування.

Конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Місцеве самоврядування як форма партисипативної демократії: правові основи та досвід міст України. Розробка та реалізація нормативних документів в органах місцевого самоврядування. Форми та принципи участі громадськості у місцевому самоврядуванні.

Децентралізація та деконцентрація владних повноважень як чинник розвитку місцевого самоврядування. Проблеми забезпечення самостійності територіальних громад у вирішенні питань місцевого значення.

Система гарантій місцевого самоврядування. Загальні гарантії місцевого самоврядування. Загальні засади, принципи, наміри місцевого самоврядування. Правові засади (гарантії) місцевого самоврядування. Правові гарантії автономії органів і посадових осіб місцевого самоврядування. Судовий захист як особлива гарантія місцевого самоврядування. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Види відповідальності органів і посадових осіб місцевого самоврядування. Державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

Тема 6. Територіальне управління в умовах змін

Формування територіальної організації влади в Україні. Концептуальні засади, на яких здійснюється формування територіальної організації влади в Україні. Централізація та децентралізація у державному управлінні регіоном в умовах переходу до ринкових відносин.

Основні задачі централізації. Централізація та децентралізація територіальної організації влади. Моделі територіальної організації влади. Регіональне управління та місцеве самоврядування в територіальній організації влади.

Адміністративно-територіальний, організаційний, функціональний та фінансово-економічний аспекти реформування системи територіальної організації влади. Перспективи становлення регіонального управління в контексті проведення адміністративної реформи в Україні.

Зміни на територіальному рівні: сутність, поняття та етапи. Управління ресурсами територій країни в умовах змін (трудовими, фінансовими, інвестиційними, інноваційними та ін.). Стратегічний менеджмент у ході проведення змін.

Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в Європейському Союзі та країнах розвиненої демократії.

Централізація та децентралізація влади. Сучасне нормативно-правове, наукове та інформаційне забезпечення системи державного управління; зміцнення та формування нових фінансово-економічних основ функціонування державного управління; організація на нових засадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; створення сучасної системи підготовки та перепідготовки управлінських кадрів; оновлення інституту відповідальності у сфері державного та регіонального управління; запровадження раціонального адміністративно-територіального устрою.

Концептуальні засади реформування центральних та місцевих органів влади, напрями вдосконалення управління регіональним розвитком. Базові форми децентралізації управління. Формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління. Запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних та громадських послуг. Удосконалення механізмів правового захисту громадян у відносинах із органами державної влади. Протидія корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування.

Тема 7. Результативність і ефективність регіонального управління та місцевого самоврядування

Теоретичні засади оцінки результативності та ефективності. Управління якістю як основа ефективного управління територіями. Організаційно-правові засади розробки систем управління якістю ефективного управління територіями. Забезпечення ефективності державного управління та місцевого самоврядування. Алгоритм проектування, розробки та впровадження систем управління якістю в органах місцевого самоврядування та місцевих органах виконавчої влади. Аналіз організаційної структури системи державного управління та місцевого самоврядування. Оцінка виконання функціональних повноважень співробітників органу виконавчої влади. Критерії оцінки результативності діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування.

Основні завдання, правовий статус, компетенція місцевих державних адміністрацій. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій. Структура місцевих державних адміністрацій, їх діяльність. Відносини місцевих державних адміністрацій у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків.

Тема 8. Загальні засади формування механізму господарського управління регіоном

Принципи організації системи регіонального управління. Взаємодія центральних органів державної влади та місцевого самоврядування в галузі комплексного розвитку території. Принципи та методи регіонального управління.

Характеристика системи управління регіональним розвитком. Горизонтальні і вертикальні взаємодії місцевої адміністрації. Мета регіонального розвитку. Регіональна діагностика. Регіональне планування. Регіональне стратегічне управління.

Тема 9. Регіональні стратегії як інструмент управління розвитком територій

Регіональні стратегії розвитку: сутність, роль у загальній системі планування розвитку регіонів, особливості розробки. Методичні засади підготовки регіональних стратегій розвитку. Моніторинг та оцінювання реалізації регіональних стратегій розвитку.

Сутність стратегічного планування розвитку регіону в теорії та на практиці. Стратегічне управління як діяльність, спрямована на досягнення висунутих цілей та завдань організації, визначених на основі прогнозування можливих змін у навколишньому середовищі й потенціалу організації, шляхом координації і розподілу ресурсів. Роль стратегії в забезпеченні сталого розвитку регіону. Методи стратегічного управління й планування. Відмінність між довгостроковим та стратегічним плануванням.

Функції стратегічного управління і планування. Основа стратегічного управління – комплекс стратегій. Технологія стратегічного планування. Система стратегічного планування в Україні. Особливості стратегічного планування на національному рівні в Україні. Стратегічне планування на регіональному рівні. Алгоритм стратегічного планування розвитку регіону

Тема 10. Фінансові ресурси регіону

Структура та функції фінансових ресурсів регіону. Нормативно-правова база формування фінансових ресурсів регіону: етапи розвитку. Напрями зміцнення фінансово-ресурсної бази регіонів.

Повноваження місцевих рад у сфері фінансів. Структура місцевих фінансів. Загальні норми процесу складання проектів місцевих бюджетів, їх розгляд та затвердження рішень про відповідний бюджет. Бюджетний процес на місцевому рівні. Формування, затвердження бюджетів. Принцип самостійності місцевих бюджетів. Методи бюджетного регулювання доходів місцевого самоврядування. Проблеми дефіцитності місцевих бюджетів. Розвиток ринку муніципальних цінних паперів. Організація роботи по виконанню місцевих бюджетів. Громадські слухання місцевого бюджету. Система гарантій місцевого самоврядування.

Індивідуальні завдання

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Державна регіональна політика в Україні.

Практична робота №2. Реформування адміністративно-територіального устрою.

Практична робота №3. Становлення та розвиток системи місцевого самоврядування.

Практична робота №4 Результативність і ефективність регіонального управління та місцевого самоврядування

Практична робота №5. Регіональні стратегії як інструмент управління розвитком територій

Приклади практичних завдань:

Завдання 1:

Побудуйте організаційну структуру обласної державної адміністрації (ОДА) Вашої області, до якої мають входити: керівництво обласної державної адміністрації (голова, перший заступник і заступник голови); апарат; управління, відділи та інші структурні підрозділи. До якого типу організаційних структур її можна віднести? Яким чином розробляється перелік структурних підрозділів обласної державної адміністрації?

Приклад тестового завдання:

Узгодженість органів державної влади, органів місцевого самоврядування, що пов'язана з розв'язанням проблем розвитку регіонів для забезпечення високого рівня якості життя людей на всій території України:

- а. економічна політика держави;
- б. державне управління;
- в. державна регіональна політика;
- г. регіональний розвиток.

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності доречно заохочувати їх до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, і враховувати цю діяльність при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Регіональне управління та місцеве самоврядування» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Орієнтована тематика:

1. Роль територіальної громади в активному вирішенні соціально-економічних проблем міст і сіл України.
2. Теоретичні засади регіонального управління та місцевого самоврядування в Україні.
3. Місцеве самоврядування в Україні: історія розвитку.
4. Інституційне забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики в Україні.
5. Адміністративно-територіальний устрій України.
6. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні.
7. Формування органів місцевого самоврядування в Україні.
8. Сталий політико-правовий механізм розвитку та функціонування місцевого самоврядування в Україні.
9. Територіальна громада як суб'єкт підприємницької діяльності.
10. Роль територіальних громад у вирішенні питань місцевого значення.
11. Розвиток територіальної громади – перспективний напрям сучасної наукової думки.
12. Форми діяльності територіальних громад.
13. Функції територіальних громад.
14. Регіональні особливості виконання функцій територіальними громадами.
15. Зарубіжний досвід виконання територіальними громадами власних функцій.
16. Статут територіальної громади як основний нормативний акт її діяльності.
17. Нормативно-правові акти з питань розвитку територіальних громад у системі місцевого самоврядування в Україні та за кордоном: порівняльна характеристика.
18. Основні тенденції становлення територіальних громад та перспективи розвитку місцевого самоврядування в Україні.
19. Локальна нормотворчість у процесах добровільного об'єднання територіальних громад.
20. Регіональні стратегії як інструмент управління розвитком територій.
21. Маркетингові стратегії регіонів і міст: типології за формою, змістом та способом реалізації.
22. Управління регіональною інфраструктурою в Україні.
23. Соціальна інфраструктура як об'єкт регіонального управління.
24. Контролінг як сучасна концепція регіонального управління.
25. Структура та функції фінансових ресурсів регіону.
26. Розвиток комунікативних механізмів на місцевому та регіональному рівнях.
27. Стимулювання економічного розвитку регіонів за допомогою інструментів електронної демократії.
28. Досвід країн світу з питань регіонального управління та організації місцевого самоврядування.
29. Організація роботи органів місцевого самоврядування та гарантії і відповідальність посадових осіб місцевого самоврядування.
30. Міжрегіональне та транскордонне співробітництво в системі регіональної політики.

Індивідуальні види робіт не обмежуються і приймаються пропозиції щодо вдосконалення курсу (як лекційної, так і практичної складової).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 2 бали (до 20 балів).

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії. Максимальна сума становить 16 балів за кожне заняття (до 80 балів).

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 10 балів.

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом

			курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
 2. Силабус навчальної дисципліни.
 3. Google Classroom: Регіональне управління та місцеве самоврядування
- Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Tarnovska, I. Tulchinskiy, R., Chobitok, V., Dergaliuk, M., Semenchuk, T. (2021). Strategic Guidelines for The Intensification of Regional Development Under the Impact of Potential-Forming Determinants in the Conditions of Digitalization. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security, 21(8), 97-104. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.8.13> (Web of Science).
2. Tarnovska I., Khudolei V., Karpenko O., Biriukov I., Smyrnov I. (2022). The role of budgets in strengthening the financial base of local self-governments. Cuestiones Políticas Vol. 40 N° 75: 164-179 <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4075.11> (Web of Science).
3. Тарновська І.В. Інфраструктура надання публічних послуг в Україні та шляхи її удосконалення / О.Г. Харчук, І.В. Тарновська, В.П. Власова // Імперативи розвитку підприємництва в контексті інноваційної економіки / Колективна монографія / За заг. Ред. К.А. Андрющенко, М.П. Сагайдака. К.: ДУІТ, 2019. С.140-157.
4. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (редакція від 04.02.2011р.) URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/831-2021-%D1%80>
6. Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 №586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки». URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=77059300-efc0-4c61-8a67-3974e0cd27a5&title=PrognozEkonomichnogoISotsialnogoRozvitkuUkraini>
7. Лісовський П.М., Бортник В.А., Лісовська Ю.П. Система державного управління : навч. посіб. // за заг. ред. д. ю. н., проф. А.М. Кислого. Київ Видавництво Ліра-К, 2022. 288 с.
8. Регіонально-адміністративний менеджмент: навч. пос. / під ред. д.ф.н., проф. В.Г. Воронкової. К.: ЦУЛ, 2019. 312 с.
9. Richard G. Niemi. Guide to State Politics and Policy. CQ Press; 1st edition, 2013. 480 p.
10. Donald P. Haider-Markel. The Oxford Handbook of State and Local Government. Oxford University Press; Reprint edition. 2016. 976 p.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».